

Koninklijke Algemene Nederlandse Vrouwenvereniging
Tesselschade | Arbeid Adelt

Jaarverslag 2022 van het bestuur

Het landelijk bestuur telde tot midden 2022 zes leden:

Dorien Rookmaker, voorzitter - **Iona Wagenaar**, 1^e secretaris - **Wijnanda Asjes**, 1^e penningmeester - **Lian Jeene**, 2^e penningmeester - **Sonja van der Meer**, interne communicatie – en **Sylvia Bouwmeister**, pr en externe communicatie. **Lian Jeene** trad af op de AV, na 7 jaar bestuurslid te zijn geweest.

Op de AV werden drie nieuwe bestuursleden benoemd: **Simone Teerling**, 2^e secretaris, **Esther Nieboer**, 1^e penningmeester en **Afryea Uiterloo** als 2^e penningmeester. **Wijnanda Asjes** bleef aan als algemeen bestuurslid. Sonja van der Meer trad in het najaar terug.

Het bestuur hield **acht vergaderingen**; fysiek en via zoom. Tweemaal was er een **heidag**, in Utrecht.

Hoogtepunt van 2022 was de (uitgestelde) viering van het 150-jarig bestaan van de Koninklijke Algemene Nederlandse Vrouwenvereniging Tesselschade-Arbeid Adelt, in het dagelijks verkeer gewoon Tesselschade.

Op 23 april vierden we deze mijlpaal op Slot Zeist met ereleden, (bestuurs-)leden, handwerksters, studentes en introducees. Er waren workshops en lezingen, een expositie van Tesselschade memorabilia en bovenal het leggen van nieuwe en aanhalen van oude contacten. 's Avonds was er een feest met een diner en traden Ellen ten Damme en Karin Bloemen op. Samengevat: een gedenkwaardig evenement voor een gedenkwaardig moment.

Tijdens het avondprogramma werden drie nieuwe ereleden benoemd: **Anne Noordzij-Gregory**, **Spoek Verstraaten-Exler** en **Willemien Jonker-Barends**. Voor hun grote verdiensten op afdelings- en landelijk niveau.

Op 21 mei was de **Algemene Vergadering** (AV). Georganiseerd door de afdeling Zuid-Limburg, in het *Museum van de Vrouw* in Echt. Na twee jaar zoomen was het fijn elkaar weer in levenden lijve te ontmoeten. Zoals gebruikelijk werd na de vergadering gezamenlijk geluncht. De dag werd afgesloten met een historische wandeling door Echt. Zeer geslaagd.

Om het Verhaal van Tesselschade ook voor volgende generaties levend te houden, verscheen een zeer fraai en prachtig geïllustreerd jubileumboekje: de *Kroniek Tesselschade*, vol bekende en minder bekende wederwaardigheden uit de (voor-)geschiedenis van onze vereniging. Het is beschikbaar voor alle leden en nieuwe leden.

Naar aanleiding van het lustrumjaar en in het kader van onze verjonging kreeg het **Jaarbericht** een nieuw en fleurig jasje. Het is met veel instemming ontvangen.

In oktober vond in Driebergen de vergadering plaats met de **Raad van Afgevaardigden**. Met een aantal uitstekende presentaties van de afdelingen Haarlem, Rotterdam en Arnhem. Net als bij andere verenigingen merken we dat het de nodige moeite kost om bestuursleden te werven. Ook het aantal actieve handwerksters loopt terug. Het ledenbestand bleef aardig op peil. Het is heel jammer, maar de afdelingen Den Bosch en Lochem Zutphen zijn in 2022 gestopt. Het bleek niet mogelijk nieuwe bestuursleden te vinden. De winkel in Den Haag is weer opengestaan na een flinke opfrisbeurt onder leiding van een geheel nieuw bestuur.

In 2022 voerde een aantal van onze handwerksters een bijzonder project uit. Dat gebeurde onder leiding van het TextielMuseum in Tilburg; de plaats waar in oktober 2021 de aftrap van ons lustrumjaar plaats had. Het betrof het mee-borduren aan gordijnen voor de Chinese Zaal van Paleis Huis ten Bosch in Den Haag. Die vervangen er 230 jaar oude exemplaren. In het najaar van 2022 was het resultaat te zien in het museum tijdens de expositie *Koninklijk Borduren – Verhalen en Vakmanschap*.

Financieel was 2022 wat minder goed dan 2021. Vooral als gevolg van dalende beurskoersen. De giften bleven op niveau. De afdelingen werden geattendeerd op de ANBI-eisen, en dat zij elk jaar vóór 1 juli stukken dienen te overleggen voor plaatsing op de website. Dit gebeurt ieder jaar.

Met **vermogensbeheerder InsingerGilissen** hadden beide inkomende penningmeesters samen met de scheidende penningmeester overleg inzake een goede overdracht. Wij kunnen voor vragen altijd terecht bij onze contactpersoon bij deze private bank.

Ons lidmaatschap van de **FIN** (de **branchevereniging voor fondsen en foundations in de filantropie**) blijft waardevol. De FIN monitort alle wet- en regelgeving betreffende filantropie, en onderneemt zonodig direct actie. Zij communiceert goed met ons. De tweede penningmeester heeft de ALV van de FIN bijgewoond. De Fin is een laagdrempelige en makkelijk te raadplegen vraagbaak.

Alle commissies, afdelingsbesturen en bijzondere functionarissen gaven er in 2022 voortdurend blijk van hard te werken. Hun betrokkenheid is enorm en wordt ten zeerste gewaardeerd.

Wij willen iedereen die zich in 2022 zo vol energie heeft ingezet voor Tesselschade, op deze plaats heel hartelijk bedanken!

Mei 2023,

D. Rookmaker, voorzitter.

I. Wagenaar, 1e secretaris.

Jaarverslagen van commissies

Tesselschade Studiefonds 2022

De commissie bestond uit:

Nina Kalker, voorzitter - Antoinette Stockmann, secretaris - Welmoet Tideman, penningmeester - Mary-Ann Meijer-van den Assem, commissielid - Marie-José Platzer, commissielid - Melanie van Mierlo, commissielid.

In 2022 telde de commissie Tesselschade Studiefonds zeven leden. Van de 197 aanvragen werden er 18 afgewezen. Conform de procedure werden alle aanvragen doorgestuurd naar de afdelingen. De 71 aanvragen die met een advies van de afdeling retour kwamen, zijn toegewezen. Het betrof 46 nieuwe aanvragen en 25 'herhalers', studenten die hulp vroegen voor hun volgende studiejaar. Er werden twee aanvragen van Oekraïense studenten gehonoreerd. De aanvragen die de commissie niet retour kreeg zijn door de afdelingen afgehandeld.

Het merendeel van de aanvragen betreft studies hbo en mbo, en zijn zeer uiteenlopend: social work komt het meest voor, schrijftolk of restaurateur zijn uitzonderingen. Kandidaten die geen steun werd verleend, vroegen een bijdrage voor niet rijks-erkende opleidingen, kwamen voor studie uit het buitenland, waren al economisch onafhankelijk of wilden niet lenen bij DUO. Achter aanvragen schuilen soms schrijvende verhalen.

De goede samenwerking met de afdelingen inspireert. In diverse gevallen steunde een afdeling met studieboeken en een laptop, de landelijke commissie met collegegeld. Ook helpt de commissie geregeld een kandidaat met een extra steuntje in de rug door samenwerking met Stichtingen Helpende Zon en In Aere Salus.

Terugkerende discussies gaan over wel of geen steun verlenen aan transgenders (een aanvraag ontvangen maar later ingetrokken) en niet rijks-erkende opleidingen die vele malen duurder zijn maar soms het voordeel hebben dat de opleiding is teruggebracht tot één studiejaar. De commissie maakte een keer een uitzondering voor een studente die haar laatste jaar conservatorium vanwege Covid-19 en om politieke redenen niet kon betalen. Na drie jaar hard werken dreigde zij zonder diploma en zonder kans op financiële onafhankelijkheid terug te moeten naar Iran.

Helaas is er geen zicht op hoeveel kandidaten afstuderen; financiële steun vragen gaat vaak gepaard met gevoelens van schaamte. Desalniettemin krijgt de commissie een enkele keer een mail van een juichende candidate die Tesselschade enorm dankbaar is voor de gekregen hulp.

Niet alle afdelingen hebben de mogelijkheid om aanvragen te behandelen. De commissie heeft in 2022 daarom een systeem van Vliegende Keeps opgezet zodat overal in Nederland ervaren oud-commissieleden kandidaten kunnen spreken en de commissie kunnen adviseren over een aanvraag. Het is hartverwarmend te zien dat een candidate die in 2022 hulp nodig had om een aanvraag in te dienen, zo gegroeid is dat zij dat dit jaar zelf kan doen.

De commissie heeft Nederland in vier regio's verdeeld met elk twee commissieleden als contactpersoon. Drie regiobijeenkomsten hebben plaatsgehad. De verschillende TSF'ers uit

de afdelingen hebben de bijeenkomsten als waardevol ervaren. De commissie is voornemens deze bijeenkomsten jaarlijks te herhalen.

De commissie was vertegenwoordigd bij de jaarlijkse vergadering van samenwerkende fondsen. Daar kwam onder andere ter sprake welke fondsen uitzondering maken voor uit Oekraïne gevluchte studenten. Een aantal fondsen stuurt elkaar overzichten met wie zij steun verlenen zodat doublures voorkomen kunnen worden.

De commissie zoekt bij elke aanvraag mogelijkheden om de kandidaat zo goed mogelijk te helpen. Ze wijst de weg naar andere fondsen als de tekorten groter zijn dan de maximale steun die het Tesselschade Studiefonds kan geven. De steun van het Studiefonds heeft ook in 2022 weer veel vrouwen een opstapje gegeven naar een betere toekomst.

Zegers Veeckens Fonds 2022

De commissie bestaat uit:

Matty Vehmeyer-Gohres, voorzitter – Jacqueline Douglas-Kraaij, secretaris – Emilie Smit-Pauli, penningmeester – Marielle Schoots-Terwindt, commissielid – Marijn van Hövell tot Westerflier-Steins Bisschop, commissielid.

Het afgelopen jaar was weer als vanouds. Twee keer zat de ZVF-commissie om tafel om te bespreken wat het budget toelaat om extraatjes uit te delen.

Ook kon de commissie in het Singer Laren afscheid nemen van de vertrekkende leden Helen van Hemert, Mary Hoorn en Joan Patijn. Wij bezochten (hoe toepasselijk) de tentoonstelling *De Moderne Vrouw*.

Helaas kregen we het afgelopen jaar ook een aantal overlijdensberichten van oud-handwerksters. We zullen de lieve kaarten en bedankjes missen. De groep wordt kleiner en kleiner.

We merken dat vele vrouwen in deze tijd een welverdiende gift goed kunnen gebruiken. Daarom heeft onze penningmeester een extra formulier ingesteld voor een eenmalige aanvraag.

Wij hopen dat veel (oud-)bestuursleden contact onderhouden met hun oud-handwerksters en handwerksters en het ZVF weten te vinden voor een schenking uit het Fonds.

Depotcommissie 2022

De commissie bestaat uit:

Anne Marie van den Wijngaart-Carrière, voorzitter Sylvia Meijer-Bien commissielid – Corinne van der Wyck-Mulder, commissielid – Paula Terstappen-Beurskens, commissielid, Dorien Huitink, commissielid

2022 was beter dan de voorgaande coronajaren. Afdelingen startten hun activiteiten weer op, en er vonden weer verkopen plaats. Het was een genoeg zoveel enthousiasme te zien. Leden van de Depotcommissie bezochten diverse verkoopbijeenkomsten, wat afdelingen enorm waardeerden. Ons 150-jarig bestaan werd in Zeist groots en met enthousiasme van de leden gevierd.

Onze Estafettebrief verscheen zes keer, en verwierf grote waardering. Alle reden om ermee door te gaan; mogelijk elk kwartaal eentje.

Helaas hebben een paar afdelingen hun activiteiten moeten stoppen. Daartegenover staat dat afdeling Den Haag weer op de kaart is komen te staan. Een enthousiast team is er hard aan de slag gegaan. Prachtig is ook om te zien hoe blij de handwerksters daar weer zijn! Anne-Marie heeft namens de Depotcommissie hulp geboden.

De Depotdag was 24 september in Woerden, in De Markies. In de ochtendvergadering vond een wisseling plaats van leden van onze commissie. Na de smakelijke lunch was er als vanouds weer 'handel'. Het beviel zo goed bij De Markies dat onze Depotdag van '23 er weer wordt gehouden.

De Depotcommissie vergaderde in 2022 twee keer en kijkt met genoeg terug op dit jaar. Ze is met een goed gevoel begonnen aan '23.

Websitecommissie 2022

Beheer en onderhoud website. Quirine Bouma- den Beer Poortugael, Carla Oostergo

De websitecommissie heeft Carla Oostergo bedankt voor haar negen jaren inzet voor de websitecommissie van Tesselschade. Carla was vanaf het begin van de nieuwe website een grote steun en toeverlaat. Ze zet zich nu weer in als vrijwilligster.

Sinds begin 2023 beheert nog maar één persoon de website: Quirine Bouma. Zij is naarstig op zoek naar ondersteuning! Om samen de afdelingen nog beter te bedienen, nieuwe activiteiten op te zetten en de mailhosting te verbeteren. En natuurlijk ook om de website te blijven vullen met alle mogelijke activiteiten.

Recent zijn 19 dames van verschillende afdelingen door het hele land op weg geholpen om zelf hun communicatie en ledenadministratie te kunnen beheren.

Degene(n) die affiniteit heeft/hebben met IT en handig zijn om achter het scherm de website te ondersteunen en up to date te houden, kunnen zich richten tot website@tesselschade.nl .

Lustrumcommissie 2022

De lustrumcommissie:

Anne Noordzij, voorzitter – Maria aan de Stegge, penningmeester – Willemien Jonker, secretaris – Madelon Sonneveldt, commissielid – Joy Freriks, commissielid – Sylvia Bouwmeister, commissielid – Inga Wolfram, commissielid.

Zaterdag 23 april 2022 beleefden we eindelijk de feestelijke viering van ons 30e lustrum: 150 jaar TAA! Een feestelijke dag op Slot Zeist voor een feestelijk moment.

Corona dwong ons tot een lange aanloop. Een feest precies 150 jaar na 17 oktober 1871, onze oprichtingsdatum, zat er vanwege het Covid-virus niet in. Een half jaartje later werd het wél feest. En hoe... In die aanloop passeerden heel veel ideeën en plannen de revue. Ze mondden uit in een memorabel feest voor heel veel leden en bestuursleden, (oud-)handwerksters en studenten.

De zonnige zaterdag in Zeist begon met een inspirerende ochtend voor studenten en hun begeleiders en een verkoop op het plein voor het kasteel, gevolgd door een gezellige lunch en workshops. In Slot Zeist trok een prachtige tentoonstelling van TAA-handwerkartikelen door-de-jaren-heen grote belangstelling. De dag werd afgesloten met een diner, plus een show voor handwerksters en commissieleden.

Met heel veel plezier, eendracht en toewijding heeft de lustrumcommissie het feest in de benen gezet. Getuige alle hartverwarmende reacties kijkt ze terug op een zeer geslaagd lustrumfeest!

De commissie ziet het feest in Zeist niet alleen als een gedenkwaardige mijlpaal, maar ook als stap op weg naar 155 jaar; en verder...

Communicatie/Pr-commissie 2022

Communicatie/Pr-commissie: Sylvia Bouwmeister - voorzitter
Conny van der Hoek - lid, Monique Burgemeester-lid

2022 stond qua communicatie in het teken van het lustrum.

In het kader van een meer verzorgde professionele uitstraling is gewerkt aan een stijlvolle aanzet dat een nieuwe vormgeving en huisstijl.

Deze was te zien in de uitnodiging voor het lustrum, de website en het ontwerp van het nieuwe koninklijke logo van Tesselschade.

Voor de website zijn een aantal videoportretten gemaakt van diverse studenten die met hulp van Tesselschade konden studeren.

Er zijn foto's en teksten aangeleverd voor de website met informatie over de 'Dank je wel dag', de uitreiking van het predicaat Koninklijk en de lustrumdag.

Er is een Tesselschade LinkedInaccount aangemaakt, waar we later in 2023 meer communicatieactiviteiten op zullen laten zien.

Dankzij het lustrum en de ontvangst van het predicaat Koninklijk waren wij 'nieuwswaardig'. Dit heeft geresulteerd in 1 radio-interview in 'Nieuwsweekend' op radio NPO 1. Een groot interview in de Volkskrant door Cecile Narinx en een groot in interview in Het Parool door Dylan van Eijkeren. Kortom, in 2022 is Tesselschade niet onopgemerkt gebleven.

Webwinkel 2022

Willemien Jonker, beheerder van de webwinkel.

De webwinkel heeft in 2022 weer een goed jaar gehad. Zoals voorgaande jaren zijn er bepaalde klassiekers goed verkocht. De slaaphaas en vele verjaardags-kronen vonden ook hun weg naar jeugdige klanten. Mooie geborduurde theemutsen en gastendoekjes werden regelmatig besteld. Het artikel in de Volkskrant aan het begin van het jaar zorgde voor een ware hausse aan bestellingen vanuit het hele land. Dit leidde tot een lichte stijging van het totaal aantal orders in 2022. De webwinkel heeft de voorraad van Zwolle overgenomen en deze wordt nu via de webwinkel verkocht. Het assortiment wordt daardoor uitgebreider.

Bibliotheek 2022

Bibliotheekbeheerders: Claartje de Kreuk, Ineke Siewertsen en Cissy van Tol-de Rijk

De Mary Korthals Altes-bibliotheek van Tesselschade is gevestigd boven de winkel van de afdeling Amsterdam, aan het Leidseplein. Iedere eerste woensdag van de maand is ze open, van 11.15 tot 15.00 uur. Boeken, tijdschriften en patronen kunnen dan worden bekeken.

Voorjaar en zomer 2022 was de bibliotheek vanwege een grote verbouwing elders opgeslagen. In die tijd is een begin gemaakt met het digitaliseren van de patronen. Met hulp van velen werden tijdens de sluiting vragen, via de mail gesteld, beantwoord.

Behalve 'papier schenkingen' komen ook vaak oude Tesselschade-artikelen binnen. Deze collectie was te zien bij de lustrumviering in Slot Zeist. In de Kunsthal in Rotterdam was op de tentoonstelling *Here we are, women* aandacht voor Brintje Beer-poppen van Arbeid Adelt (ca. 1925) en voor oude borduurboekjes van Margaretha Verweij uit de bibliotheek. Bij het jubileum van de afdeling Rotterdam waren ook artikelen uit de Tesselschade-collectie te zien.

In september is een aantal zondagen hard gewerkt om alles weer in de goede volgorde in de kasten te zetten. Steeds meer handwerksters vinden de weg naar de bibliotheek. Ook tijdens het Handwerk Café van de afdeling Amsterdam gaan de kasten open.

Bijzondere functionarissen

Voorraadbeheer: Afryea Uiterloo

In 2022 is het voorraadbeheer organisatorisch en de facto verhuisd. Willemien Jonker-Barends - en Heleen van Blotenburg-Rozendaal hebben het voorraadbeheer overgedragen. De voorraad die o.a. bestaat uit verpakkingsmateriaal en voorlichtings- en wervingsfolders is verhuisd naar de kelder onder de winkel in Den Haag. Het is een droge ruimte die daarvoor zeer geschikt is. De verantwoordelijkheid voor het voorraadbeheer valt nu rechtstreeks onder het landelijk bestuur. De tweede penningmeester houdt de administratie daarvan bij.

Bijzondere projecten

Saskia van Drimmelen heeft samen met Afryea Uiterloo en Esther Nieboer in 2022 nagedacht over de wijze waarop Tesselschade door middel van bijzondere projecten meer jongere leden zou kunnen aanspreken. De diverse ideeën dienen nog nader te worden uitgewerkt tot concrete voorstellen

Ledenadministratie: Loes van Harinxma thoe Slooten-Buiter. Heleen van Blotenburg

In 2022 is afscheid genomen van Clothilde de Maes Janssen- Gielen die zich lange tijd met volle overgave voor Tesselschade heeft ingezet. Haar opvolgster is Heleen van Blotenburg die voorheen het voorraadbeheer en het ledengedeelte van de website verzorgde. In 2022 zijn weer de nodige instructies gegeven en zijn de afdelingen ondersteund met het versturen van mails en nieuwsbrieven vanuit het systeem.

Archiefbeheer: Mieke van Leeuwen-Brinkhoff – Karin van Dam-Hopman.

Het landelijk archief van Tesselschade is opgeslagen bij het Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis Atria aan de Vijzelstraat in Amsterdam.

Corona heeft de overdracht van de archiefwerkzaamheden vertraagd. We konden lange tijd niet bij Atria terecht, zodat kijken hoe het archief was opgeslagen en hoe nieuwe zaken moesten worden aangeleverd niet goed mogelijk waren.

Na het opheffen van alle coronabeperkingen vertrok de archivaris van Atria, en moesten we wachten tot een nieuwe archivaris was aangetrokken en ingewerkt. Dit heeft ertoe geleid dat pas in september 2022 Claartje en Madelon (de oude archieffunctionarissen) Mieke van Leeuwen en Karin van Dam (de nieuwe) in Amsterdam konden voorstellen en echt met het archiveren kon worden begonnen.

Anders dan in het verleden archiveert Atria waar mogelijk digitaal. Wij moeten de stukken dus ook digitaal aanleveren. Afspraken zijn gemaakt hoe dit moet gebeuren om spam uit te sluiten.

Het bestuur buigt zich dit jaar over zaken die in verband met de Algemene Verordening Persoonsgegevens misschien niet meer gearhiveerd kunnen worden. Commissies waarvan stukken naar het Atria-archief gaan, worden hierover geïnformeerd.